

Ert datum Er referens
2017-07-05 Ju2017/04517/SSK
Datum Vår referens
2017-10-04 Kajsa Frisell

Justitiedepartementet
Ju.ssk@regeringskansliet.se

IT&Telekomföretagens synpunkter på Kommunikation för vår gemensamma säkerhet

IT&Telekomföretagen har beretts tillfälle att lämna remissvar över departementspromemorian "Kommunikation för vår gemensamma säkerhet – ansvarsfrågor och samordning" och vill med anledning av det framföra följande.

Att blåljusmyndigheterna är i behov av en framtidssäker plattform för mobil kommunikation råder det inga tvivel om. Att denna ska täcka de behov dessa aktörer har i sin samhällskritiska verksamhet samtidigt som lösningen är samhällsekonomiskt försvarbar är en nödvändig förutsättning.

Utredningen har dock, både i det nu remitterade förslaget och i den tidigare föreslagna kommunikationslösningen, utgått från ett enda möjligt alternativ och har därigenom underlåtit att genomföra en tillräcklig analys av andra alternativ för att tillgodose blåljusmyndigheternas kommunikationsbehov på bästa och mest effektiva möjliga sätt.

IT&Telekomföretagen ser att den analys och de beräkningar som ligger till grund för utredningens förslag därmed allvarligt brister i centrala frågor. Varken fullgoda tekniska alternativ till ett separat blåljusnät, eller säkerhetslösningar i dessa alternativ, har belysts i tillräcklig utsträckning. Inte heller det föreslagna nätets sårbarhet och kapacitet, konkurrensneutralitet eller kostnader och genomförandetid.

IT&Telekomföretagen ställer sig därför både frågande och kritiska till att detta inte gjorts ordentligt och grundligt.

En mängd remissinstanser såsom Försvarets Materielverk (FMV), Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), Konkurrensverket, Ekonomistyrningsverket (ESV), Post- och Telestyrelsen (PTS) och Stockholms läns landsting (SLL) har varit kritiska till det ursprungliga förslaget och dess slutsatser, tillvägagångssätt och framförallt brist på fullständig analys av olika alternativ och dess konsekvenser för användare, staten och samhället i stort. IT&Telekomföretagen instämmer i denna kritik, vilket även påpekats i tidigare remissvar.

Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är det avgörande att statliga insatser inte snedvrider konkurrensen på marknaden. Det är också ur detta perspektiv som IT&Telekomföretagen hyser starkast oro för förslagens konsekvenser. Sverige har idag en god position vad gäller tillgång till framtidssäker och robust digital infrastruktur. En avgörande grund till detta är att det på den svenska marknaden finns ett flertal infrastrukturella konkurrenter. Fungerande konkurrens på marknaden är vårt främsta medel för att säkerställa ett urval av säkra, högkvalitativa och prisvärda tjänster till Sveriges konsumenter, företag och myndigheter, inräknat de tjänster som de så kallade blåljusmyndigheterna har behov av.

Det kan inte uteslutas att ett de facto riktat förslag som detta kan komma att utgöra en statlig stödåtgärd i den betydelse som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, vilken ska förhandsanmälas och prövas av EU-kommissionen. Mycket talar för det och om så är fallet kommer förslaget skapa stor osäkerhet för marknadsaktörerna liksom för blåljusmyndigheterna (då deras kommunikationslösning kan komma att underkännas av EU-domstolen), men framförallt leda till stora förseningar under tiden frågan får sin prövning.

Återigen: IT&Telekomföretagen anser att en fortsatt och fördjupad analys är nödvändig för att komma fram till en lösning som gagnar samhället på bästa sätt. En lösning som både garanterar reell statlig kontroll och att blåljusmyndigheterna kan tillgodogöra sig den digitala utvecklingen. Det råder inga tvivel om att det finns både bättre och mindre kostsamma alternativ med statlig kontroll och rådgivning som är mindre sårbara, mer framtidssäkra och ger bättre kapacitet än den av utredningen föreslagna lösningen.

I sak menar IT&Telekomföretagen att en lösning som bygger på de kommersiella näten är säkrare och mindre sårbara, har bättre kapacitet, innebär väsentligt lägre kostnader för användarna och kan implementeras snabbare. Kommersiella nät har dessutom möjlighet att hålla jämna steg med den allt snabbare tekniska utvecklingen, vilket är betydligt svårare för ett separat statligt nät. Ur ett samhällsperspektiv innebär en kommersiell lösning även en betydligt mer effektiv frekvensanvändning.

Med vänlig hälsning,

IT&Telekomföretagen inom Almega

Kajsa Frisell, näringspolitisk expert

David Mothander, förbundsdirektör